

Iz Slovegradca 4. maja. (Zastran volitve.) Pretečeni teden smo zvedeli, da je Šmid na včerašnje nedeljo volilni hod v tukajšnji gostilnici „pri Güntherju“ sklical. Nekteri volilci, ki so bili k temu shodu pismeno povabljeni, so željo izrekli, da bi se tudi naš kandidat dr. Šuc pri tem zboru predstavil. Alj ko se nas v nedeljo ob napovedani uri zbere kakih 50 volilcev in drugih možakov, ki bi se bili radi shoda udeležili, se nam je naznanilo, da nima nihčér pravice vstopiti razun tistih, ki imajo povabilo v rokah. Ne vemo, alj so imeli Šmid in njegovi tovariši tako slabo vest, alj pa premalo zaupanja v svojo reč, da so se nas zbal.

Kakor čujemo, bilo jih je za vsem le 7 volilcev pri tem shodu, Šmidovih agitatorjev pa veliko več, in ti so tako pritiskali, da je eden naših korenjakov izbežal iz dvorane rekoč: „Le pojdimo, tukaj nič ni za nas!“ Le enega so neki na svojo stran dobili. (?)

Ostali, ki nismo smeli v dvorano, smo potem sami napravili volilni shod, in poklicali g. dr. Šuca, da se je predstavil in svoj program razložil. Vsi so mu pritrčili, in enoglasno njega za kandidata proglasili.

Vprašamo pa, alj ima taka stranka poštene namene, ki si ne upa očitno pred svetom svojega kandidata pokazati?

Izmed mladoslovencev je nekdo tukaj pozvedoval, ne bi li kdo iz njih stranke ložje zmagal? Mi naravnost lahko rečemo, da mladoslovenecem tukaj pšenica ne cvete. Ako nemčurji mladoslovencu v deželni zbor pomagajo, naj mu dobro tekne; od nas pa glasov ne dobi, kdor ni vsestranskega zaupanja vreden.

Iz Celja, 4. maja. (Nove šole.) Gospodje, ki pri zelenih mizah ukaze pišejo, pogosto tudi kaj napačnega skovajo, česar bi še priprost kmet ne storil. Ena takih reči je nasvèt dež. šolskega svetovalstva, da bi se — menda po predlogu okr. celjskega šolskega sveta — za celjsko okolico zunaj Celja, dobre pol ure na Dobrovi, nova šola napravila. V ta namen prišel je že ukaz, sestaviti krajni šolski svet, kateri bi novo šolo v svojo skrb vzel. — Iz več razlogov je ta nasvèt nepraktičen. Prvič je Dobrova na takem kraju, da je v mokrih letih tje prihajati jako težavno, ker so vse steze z vodo nalite, bi torej mnogim otrokom mogoče ne bilo v šolo hoditi, v tem ko je po precej dobrih cestah v mesto tudi v mokrem vremenu veliko ložje priti. Drugič je več vesi celjske okolice, kakor Medlog, Babno, Lava na severno zapadni strani dosta bližej celjskemu mestu, kakor Dobrova, in otroci bi le z velikimi težavami Dobrovsko šolo obiskovati zamogli. Tretjič je še na južni strani Celja več okolice: Košnica, Pečevnik in Zagrad, katerim bi ta šola bila celó neodročna in oddaljena, lastne šole bi si pa te okolice zavoljo ubožstva postaviti in vzdržati ne mogle. Četrtrič bo celjskim dušnim

pastirjem skoraj nemogoče v tako oddaljeni šoli krščanski nauk učiti, posebno ako se na to ozira, da bode v par letih duhovnikov silno pomanjkovalo; vrh vsega tega ne bodo otroci nikdar zamogli pri kaki božji službi ali šolarški meši biti, ker ni cerkve v Dobrovi in ne v bližavi. —

Ta misel je tedaj gotovo nepraktična in najboljše bi gotovo bilo, da bi se zastop celjske okolice zoper to osnovo pritožil in nemudoma staro mestno šolo kupil, ali pa v soseskni hiši na Bregu si slovensko šolo napravil za vso okolico. — Kakor pri nas, se nameravajo tudi v Vojniku, na Lebečni in v Trnovljah 2 novi šoli postaviti. Od kod se bodo neki učitelji jemali in kako bodo kmetje toliko šol plačevali?

Iz Ljutomera 4. maja. Kako posamesen človek v gospodarstvu napreduje, ako je delaven, marljiv in varčen, ter mu premoženje od dne do dne raste, da sebi in drugim ž njim pomaga, tako tudi društvo, ako imajo njegovi zastopniki vse dobre lastnosti, lahko napreduje in mnogo dobrega za okolico stori. Tukajšnja okrajna založnica je v kratkem času svojega obstanka pokazala, da svojo nalogo ne samo dobro ume, temuč tudi djansko izpolnjuje. — Vsled spremenjenih pravil odstopil je — pri zadnjem občnem zboru — poprejšni odbor, a vendar bili so vsi njegovi udje iz pripoznanja soper in sicer enoglasno v zastopništvo voljeni. Imena njih so: G. Kukovec, načelnik, g. Zemljič, denarničar, g. Gomilšek, preglednik; — namestniki so: Gg. Kryl, Jož. Steier in Merčnik, vsi v Ljutomeru. To je načelništvo alj opravištvo društva. Njemu pa je pridjanih 15 nadzornikov alj preglednikov, ki imajo delovanje načelništva nadzorovati ali pregledovati. So pa naslednji gg.: Dr. Mravljak, odvetnik, Drag. Huber, knjigovez, oba v Ljutomeru, potem kmetovalci in večidel tudi župani okraja tukajšnjega in sicer: Vatroslav Mohorič, iz Podgradja, Novak Marko, iz Stročjevesi, Iv. Reih iz Mote, A. Bežan iz Šalinec, Fr. Stanetič iz Trnovca, Mart. Pušenjak iz Vržeja, Mat. Štrakl od sv. Križa, Iv. Farkaš iz Iljašavee, Mih. Špindler iz Starevesi, Jož. Slekovec iz Kokoriš, Ar. Rantuša iz Moravec, A. Božič iz Radoslavec in Mat. Pilaj iz Branoslavec. Potem so voljeni v cenilno komisijo gg.: A. Mihelič, trgovec, Iv. Vučina, posestnik, oba v Ljutomeru, in Šim. Ferenc iz Starevesi. Reči se mora, da je društvo v rokah prav umnih, izvedenih, narodnih možév in moramo z izidom volitve biti popolnoma zadovoljni. —

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Z letošnjim mrzlim, deževnim in čmernim majem obhaja priroda žalostno obletnico borzuega „poloma“, in enako čmerni so

tudi v državnem zboru polomljeni poslanci. Zato-
rej predlogi, da bi naj vlada pomagala, nezado-
voljnost, da državne posojilnice, katerim se je za
80 mil. kredita dalo, polomljenih in brez kreditnih
akcij popraviti ne morejo. — Nekdanji fin. mini-
ster Plener je sedanjega Depretis-a precej
občutljivo zgrabil očitaje mu, da vlada nič prav
ne pospešuje likvidacij društev, ki ne morejo ne
živeti ne umreti, in da tudi od ministra sestavljena
komisija nič ni storila. Minister je pa takih od-
govoril, da je le obžalovati, da se ni pred letom
tako govorilo, preden se je „državna pomoč“ 80
milijonov opletenim akcijonarjem zagotovila. Re-
kel je namreč: Sedaj je 16 društev v konkurzu,
pri katerem imajo le sodnije opraviti; za likvi-
diranje zrelih je 44 bank, 1 zavarovalnica, 1 pre-
vožno društvo, 18 stavbenih društev in 36 ober-
tnijskih društev. Kako — vpraša minister — bi
naj vlada likvidacije pospeševala? Kar zadeva
komisijo, ki je bila v posvet poklicana, bilo je v
njej toliko misel kolikor glav, vse misli so se pa
strinjale v tem, da bi vlada z denarji od ob-
dačencev pomagala posamesnim, ki so
z akcijami na zgubi, česar pa on kot mini-
ster po svoji vesti nikdar storiti ne more!

Se treh interpelacij naj omenimo. Eno je
stavil posl. Vitezič s tovarši zastran enakopravnosti
slovanskega jezika z italijanskim v Istriji,
kar je res zadnji čas, ker se Italijani vedno bolj
nagibljuje proti — Italiji unkray morja, ter bi se
nevarnosti le s tem v okom prišlo, ako se slo-
vansko prebivalstvo na krepke noge postavi. —
Druga interpelacija Weis-Starkenfelda in
katoliških poslancev do ministra naukov in bogo-
častja je pa zato posebno zanimiva postala, ker
je prvosednik zbornice, dr. Rechbauer, grajal
vprašalce zarad tega, ker so se poslužili besed:
„Minister Nja veličanstva“ — češ, da to ne gre,
ker so ministri — državnemu zboru odgovorni!!
Ali niso tudi svetlemu cesarju, ki jih odbira in
odpušča kakor Njemu drago? Menda še v Avstriji
vendar nismo tako dalječ, da bi se ministrom
reklo: „Minister samovlastne zbornice poslancev!“
Slednjič je tudi Seidl s tovariši hotel pokazati,
da ni čisto zastonj na Dunaji, ter je predlagal,
da se naj posebna postava izda, po kateri bi se
umetno napravljjanje vina nadzorovalo. —
Dà, ko bi postave mogle vsem človeškim na-
pakam v okom priti!

Prerešetana je tudi „klosterska“ postava
in sicer tako, da se je redovnikom vsa cerkvena
svoboda vzela in razdelila med državnim zborom
in vlado. Ker je minister Nja veličanstva Stre-
mayr sam rekel, da se taka postava cesarju v
potrjenje predložiti ne more, ne bomo tudi mi
ž njo besed tratili. Mikalo pa bo naše bralce
slišati, da so trije mladoslovenci: Vošnjak, Pfeifer
in Nabergoj zoper Razlaga glasovali s skrajnimi
levičniki za Dittes-ov predlog, da se namreč
nove redovne družbe in neseljevanja že obsto-

jejih v Avstriji dopuščati ne smejo. — Kdor še
zdaj prepričan in potolažen ni, da so Slovenci
liberalni in še celó radikalni kakor „Narod“, temu
ne more nobeden dokaz več do živega.

Postavi o vravnjanji vnanjih pravnih razmer
katol. cerkve in o novem davku na cerkveno
premoženje ste dobili najvišje potrjenje.

Drž. zbor utegne dné 8. t. m. z delovanjem
prenehati.

Gornje-Avstrijsko. Dné 1. maja na
večer se je v Lincu mestna drhal možkega in
ženskega spôla zoper povišanje piva (pira) spuntala.
Kakor razkačene divje zveri delali so besni ljudje
in v 1/2 uri pokončali vse, kar je bilo v 4 sobah
pri najemniku pivovarne bratov Hočekov, denar,
oblačila in srebernino so pa pokradli. Deset večjih
in manjših vozov za spravljjanje piva zavlekli so
k Donavi in v vodo pgnali potem ko so z vozovi
tudi velika vrata strli in hoteli tudi v gornja nad-
stropja ropat iti. Vojašk oddelek s pomočjo žan-
darjev je slednjič tukaj kakor tudi pri veliki kleti,
kamor so se ravsarji namenili bili, divjaški ljud
ukrotil. — Tedaj „polom“ povsod!

Vnanje države. Srbski knjez Milan se
je šel v Carigrad sultanu poklonit.

Na Španskem so se Karlisti republikan-
ski armadi umaknili ter je Serrano obležencem
v pomorski trdnjavi Bilbao po veliki zgubi (pra-
vijo, da je 16.000 mrtvih in ranjenih!) na pomoč
prišel. Ko bi Karlisti bili imeli pruskih topov
kakor republikanci, bi bil že zdaj boju konec;
tako se pa koneca ni kmalu nadjati.

Najnovejše. Ravno pred sklepom lista dojde
dopis z Marbeškega okraja, ki toži, kako da Schmid
ljudi strahovati hoče. Plaši jih s tem, da
okrajno cesto zgubijo, če njega ne volijo. Prazne
kvante! Tega ne odloči Schmid, marveč dež. zbor,
ki ne bo prašal za Schmidove grozenja. — Dru-
gega volilca pri sv. Antonu je plašil s tem, da
mu bo sin v vojake vzet. Prazen strah! Če je
sin sposoben za vojaštvo, ga Schmid rešiti ne more,
če tudi vse glase dobi; če pa ni za vojaštvo, mu
tudi Schmid „plave sukne“ preskrbeti ne more.
Sklep: Ne volite nemčurja in pa človeka,
ki po takih potih hoče v dež. zbor priti! Človek,
ki tako govori, ni prijatelj ljudstva!

Za poduk in kratek čas.

Anton Sivka.

(Izgled kršanskega učitelja.)

(Dalje.)

Kar so viši od njega pričakovali, to in še
več je rajni Sivka vestno dopolnil. Že konec pri-
hodnjega leta 1855. mu je knez Windischgrätz,
patron Špitalske fare in šole, službo učitelja in
cerkvnika v Špitaliču za vselej podelil. Ž no-
vim veseljem, s kršansko gorečnostjo se zdaj mladi